

ПОКОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
Вж. № 40/29.12/98
Дата 15.10.1998

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
п.к. 1000 София, ул. "Триагица" № 2, тел.: 86-01, факс: 80-06-09, e-mail IIS-MLSW@BG400.BG

Изх.№ М. Об. 25
София, 09.10 1998 г.

Вж. Емануел
вж. Б. П. Грозев **ДО**
15.10.98 *(м. Об.)* **КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД**
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

С Т А Н О В И Щ Е

по Конституционно дело № 28 от 1998 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Като заинтересована страна по Конституционно дело № 28 от 1998 г., конституирана с определение на Конституционния съд от 24.09.1998 год. изразявам следното становище:

Група народни представители са направили искане до Конституционния съд за установяване на противоконституционността на отделни текстове от Закона за съсловните организации на лекарите и стоматолозите, както и за обявяване на целия закон за противоконституционен, сочейки, че са нарушени принципите на доброволност и свободата на сдружаване, на правото на гражданите на труд, на възможността гържавата да възлага

функции на обществените организации с тяхно съгласие, както и, че се създават привилегии за определени сдружения в ущърб на други съществуващи и се изземват от върховните представителни органи на съсловните организации свойствени за самите тях функции.

Законът за съсловните организации на лекарите и стоматолозите трябва да се разглежда и тълкува в неразривна връзка със Закона за зравното осигуряване, защото зравното осигуряване може да действа единствено при наличието на съсловните организации. За осъществяване на дейностите по Закона за зравното осигуряване се сключва Национален рамков договор, по който страна се явяват съсловните организации. Съгласно чл. 55 от Закона за зравното осигуряване този договор създава условията и реда за определяне на изпълнители на медицинска помощ, отделните видове медицинска помощ и условията и реда за оказването ѝ, обема, цените и методиката на плащане на помощта и лекарствените средства, както и всички други въпроси, които са от значение за зравното осигуряване. Фактически без такъв договор не може да се осъществи нито една дейност по зравното осигуряване. Това налага една от страните по договора - съсловните организации на лекарите и стоматолозите да бъде изградена по такъв начин, че да осигури не само своевременното сключване, но и точното прилагане на клаузите на сключения договор, който по силата на закона е задължителен за

изпълнителите на медицинска помощ и предвижда контрол и санкции при неизпълнението му. Изпълнители на медицинска помощ по смисъла на чл. 58 от Закона за здравното осигуряване са здравните заведения, ЛЕКАРИТЕ, СТОМАТОЛОЗИТЕ и други медицински специалисти, с право да упражняват медицинска дейност.

Това налага създаването на организации, в които да членуват всички лекари и стоматолози, които упражняват професията си. В конкретния случай даже не би следвало да се говори за сдружения на граждани по смисъла на чл. 12 от Конституцията, тъй като съсловните организации на лекарите и стоматолозите се създават не само за задоволяване и защита на техните интереси, а преди всичко за защита на интересите на останалите членове на обществото при осъществяване на основни конституционни права - правото на здравно осигуряване, гарантиращо достъпна медицинска помощ и на безплатно ползване на медицинско обслужване. Затова е необходимо обединяването на всички, които ще осъществяват както дейностите, включени в зравното осигуряване, така и тези, които се финансират от Републиканския и общинските бюджети и се ползват безплатно от гражданите. При това положение естествено е да се свърже членството в съсловните организации с възможността за упражняване на професията. В противен случай, трудно би могло да се приеме, че тези, които не членуват в съсловните организации ще се

чувствуват задължени да спазват условията по договор, който не ги обвързва, а неспазването безспорно ще осуети изпълнението на дейностите по зравното обслужване на гражданите. Именно това би било в много по-голяма степен нарушение на принципите на Конституцията.

За да могат да изпълняват поставените им задачи, на съсловните организации следва да се възложат и функции по контрол и налагане на санкции. Това обаче не е контрол и санкциониране от името на държавата и макар че функции по контрол и санкции имат и редица държавни органи, това не ги превръща в държавни функции. Това е контрол по спазване на професионална етика и добра медицинска практика.

Не може да се възприеме като създаване на привилегии осигуряването на условия за нормално функциониране на съсловните организации. Както и по-горе беше подчертано, Законът за съсловните организации на лекарите и стоматолозите е едва ли не продължение на Закона за зравното осигуряване. При положение, че законодателят е предвидил в Предходните и заключителни разпоредби на Закона за зравното осигуряване задължения за осигуряване на сгради и друга материална база за Здравно-осигурителните каси, то с оглед на нормалното функциониране на системата е необходимо такава база да се предостави и на съсловните организации. Що се касае до позоваването на Решение № 10 по к.г. № 4 от 1994 год., то е неточно, тъй като делото третира въпроса за благоприятстващо положение при

осъществяването на “монополизирана дейност от сдружения на граждани”.

С оглед на изложеното считам, че искането на групата народни представители е неоснователно и следва да се отхвърли.

МИНИСТЪР: